

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

De preste săptămână.

Pe câmpul de războiu nu s'a întâmplat nici o luptă mai mare; se fac pregătiri și concentrări de trupe.

De comandant suprem al oștirilor rusești a fost numit ministrul de războiu Kuropatkin.

În lacul Baical (Asia) s'au înecat mulți soldați ruși.

Între statele Europene s'a ivit o neliniște și îngrijire din cauza războiului. Mai multe state (Spania, Portugalia, Danemarca etc.) au hotărât a-și mobiliza o parte a oastei, pentru apărare.

*

Din răsăritul Europei au venit știri mai liniștitoare. Războiul Albanezilor e aproape sugrumată.

*

În colonia germană din Africa Negrii răsculați fac mari cruzimi; mai multe familii au fost ucise.

*

Delegațiile sînt pe sfîrșit. În delegația ungară au fost discuții înfocate, cu deosebire între Tisza și Apponyi.

Din Mangiuria: Scenă de stradă în un orașel.

Din Mangiuria.

— Vezi ilustrația. —

Cum știm, o cauză însemnată a războiului dintre Rusia și Japonia este țeara Mangiuria, pe care au cuprins-o Rușii, ear' Japonezii cer, ca Rușii să-și scoată armata de acolo.

Mangiuria e o provincie a Chinei și este cam de trei ori mai mare, ca Ungaria (942 000 km. □), dar' populațiunea e rară, abia 7 milioane de locuitori.

Locuitorii băștinași sînt Mangiurii, cari se deosebesc de Chinezii, dar' numărul lor mereu scade, ear' Chinezii se înmulțesc.

Mangiuria este patria familiei domnitoare de azi din China și de aci urmează, că ea nu se consideră de o țeară supusă, ci de un fel de aliată a Chinei.

Dintre orașele ei mai însemnate sînt:

pentru a face negoț în ea.

Ilustrația noastră ne înfățișează o scenă din un orașel al Mangiuriei. O ceată de soldați ruși au ieșit la uliță și s'au apucat de joc, pe când Mangiurii privesc la ei pe de laturi. În fund se văd casele, zidite în formă ciudată.

— — —

Inainte!

Devisa sau cum am mai zice, cuvîntul de îndreptare al nostru dela «Foaia Poporului» este: *Inainte!* Acest cuvînt trebuie să fie și al întreg poporului românesc, căci cine nu merge înainte, acela sau stă locului sau dă îndărăpt și aceasta înseamnă ruinare, nimicire, prăpădenie... Așa trebuie deci

să lucrăm, așa trebuie să ne potrivim lucrurile, încât în toate afacerile noastre, fie private, fie publice, *înainte* să dăm!

La începutul acestei ierni am arătat marile foloase, ce le aduc poporului nostru însoțirile satești de tot felul, cum sînt însoțirile de cetire și cântări (coruri) însoțirile de înmormîntare, grănarele etc. și am rugat pe fruntași și pe poporul nostru, ca în decursul iernii să întemeieze însoțiri de cari au mai mare lipsă, ear' pe cele cari sînt deja, să le sprijinească din toate puterile.

Cuvîntul și îndemnul nostru nu a sunat în pustiu, de oare-ce în decursul iernii am văzut, că s'au înciripat ici-colea

vre-o două însoțiri, ear' cele, cari sînt în ființă au făcut frumoase înaintări.

Le știm aceste din rapoartele și dările de seamă, ce s'au publicat în decursul iernii, atât în foaia noastră, cât și în alte foi, despre adunările mai multor însoțiri de ale noastre și starea lor.

Ne-am bucurat mult, când am văzut *înaintare* cu privire la însoțirile noastre, dar' în bucuria noastră a trebuit să se ame-

stece și amăreală.

Ne-am bucurat de înaintare, dar' totodată am constatat, că prea puțin s'a făcut și se face la noi cu privire la întemeierea de nouă însoțiri. Hotărît prea puțin, de oare-ce în cea mai mare parte a satelor noastre nu avem nici o însoțire, care să lumineze poporul, să-l îndrepte pe căi bune și să-i tindă și ajutor material și povețe pentru viață. Ear' ca să fim tari, nu putem altcum, decât însoțindu-ne și întrunindu-ne puterile.

Sîntem spre sfîrșitul iernii, dar' încă mai avem puțin timp. Până a nu apuca la lucrul câmpului, să lucrăm în ogorul, încă în multe părți întelenit, al culturii noastre naționale. Să cetim, să ne cultivăm, să sprijinim însoțirile

ce le avem, ear' frunzașii nostri de pe sate, preoți, învățători, notari, proprietari etc. se grupeze poporul și se puie temelie la nouă însoțiri, după trebuințele poporului. Se se facă începuturi cât de modeste, căci și din lucruri mici se fac lucruri mari și frumoase, dacă avem interesul recerut și conducere bună. Din un mic surcel se face arborele, ear' dacă altoim pădurețul, dă în curând poame nobile și gustoase.

În postul Paștilor, în care am intrat, creștini buni cum suntem, ne apropiem cu sufletul tot mai mult de D-zeu, curățindu-ne de păcate și de lucruri deșerte. Tot acest timp se-l folosim și pentru luminarea minții, căci astfel binecuvântarea lui D-zeu preste noi nu va lipsi. Se ne rugăm, se trăim evlavios și se ne luminăm și cultivăm, mergând neîncetat înainte. sm.

Héderváry — ministru. Din Viena se vestește, că contele Khuen Héderváry, îndată ce-și vor termina delegațiunile ședințele va fi numit ministru pe lângă persoana Maj. Sale, post, care acum îl ocupă provisor prim-ministrul Tisza.

Dieta Ungariei, după-cum e înformat Pol. Ert- își va ținea prima ședință formală Luni în 29 l. c. apoi vor urma ședințele regulat, începând cu 1 Martie.

Știri de mobilizare. Mai multe foi dela noi, apoi câteva foi italiene au scris săptămâna aceasta, că Austro Ungaria a mobilizat (pus pe picior de bătaie) un corp de armată, pentru a intra în Macedonia, spre a face rînduială. Știrile aceste au fost desmințite din partea ocârmuirii și s'au dovedit de neadeverate, nefiind până acum lipsă de mobilizare.

Asemenea au scris foile cehe, că în Boemia au fost mobilizați de probă glosașii, fiind chemați la arme cei din clasa primă. Semioficiosul »Bud. Tud« față de aceasta scrie, că asemenea chemări se fac în fiecare an și astfel nu e vorba de nici o mobilizare.

Plata notarilor. În una din primele ședințe ale dietei, guvernul va prezenta proiectul de lege despre îmbunătățirea plății notarilor cercuali și a matriculanților.

Vremea.

În Europa vremea a fost schimbăcioasă și rece.

La noi a scăzut temperatura, în partea apuseană a țerii au fost vânturi viitoare, în părțile de meazazi-răsărit au fost ninsori.

Profeție: Se poate aștepta vreme rece, în multe părți — cu deosebire la meazazi — cu ninsori și cu vânturi.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Sunt trei săptămâni, de când s'a început răsboiul, dar' luptă hotărîtoare încă nu s'a dat. Cea mai mare luptă pe apă a fost la Port Arthur. În săptămâna aceasta s'au făcut tot numai pregătiri. Folosindu-ne de aceasta liniște, se recapitulăm întâmplările mai însemnate ale răsboiului. Eată ce s'a petrecut până acum:

Februarie

- 6 Ruperea legăturilor diplomatice.
- 6 Trupe japoneze debarcă în Coreea.
- 8—9 Flota japoneză atacă noaptea Port-Arthur, vătămând trei vapoare rusești.
- 9 Luptă maritimă la Port-Arthur. Trei vapoare rusești sunt stricate. Rușii pierd 56 oameni. — Tot atunci luptă la Chemulpo (Coreea). Pierderea Rușilor 47 oameni; a Japonezilor necunoscută.
- 10 Japonezii cuprind Soeul (capitala Coreei).
- 11 Vaporul rusesc »Jenisei« e aruncat în aer; pierdere 96 de marinari.
- 13—14 Atacul de noapte al flotei japoneze în Port-Arthur.
- 16 În lacul Baical se înecă 137 soldați ruși.
- 21 Ciocnirea avant gardelor la riul Jalu.
- 22 Flota japoneză ia în prinsoare 4 torpede rusești.
- 8—23 Mai multe năi rusești de comerț sunt cufundate de Japonezi. Rușii cufundă o naie japoneză.

Dintre întâmplările, cari stau în legătură cu resbolul început, este însemnată tinuta puterilor europene. S'a răspândit știrea că Anglia ca aliată a Japnoiei, îi dă pe sub mână ajutor acestei din urmă, ear' Japonezii învinovătesc Franța și cu deosebire Germania, că ar ajuta în ascuns pe Ruși. Din pricina aceasta e foarte mare ura Japonezilor împotriva Nemților.

Dacă aceste știri s'ar adeveri ușor se poate naște un război și în Europa. Aceasta e cauza, că unele state se pregătesc de război. Pentru cazul, că Anglia ar intra în luptă, Portugalia, după înțelegerea ce o are cu Anglia, trebuie să o sprijinească. De aceea Portugezii se pregătesc. Spania își teme insulele Canarice și Balearele, de aceea a hotărît mobilizarea, ear' statele dela meazannapte: Svedia, Norvegia și Danemarca s'au înțeles a-și apăra împreună țărmii, ca să nu intre pe teritoriul lor oști străine.

Despre întâmplările mai nouă avem următoarele telegrame:

Petersburg, 23 Febr. c.

Trecând un mare număr de trupe rusești preste lacul Baical, la un loc s'a rupt ghița în lățime de 200 m. și s'au înecat 137 de soldați, între cari 8 oficeri și 24 sub-oficeri.

Paris, 24 Febr. c.

Din Port Arthur se vestește, că pregătirile Rușilor se fac repede. Sosesc trenuri după trenuri cu soldați. Între ei însă grasează multe boale. În Port-Arthur au sosit de nou 60 de doctori.

Petersburg, 24 Febr. c.

De comandant suprem al întregii oștiri rusești din Asia a fost numit ministrul de război Kuropatkin, cunoscut de vrednic soldat. El a plecat la oaste în 25 l. c.

Mucikang, 25 Febr. c.

Alexeiev a publicat în întreagă Manjiuria o proclamație, în care provoacă populațiunea a sprigini trupele rusești.

Paris, 24. Febr. c.

Foaiei »Martin« îi se telegrafează din Karbin, că Japonezii voiesc a anecta Coreea, lipsind de tron pe împăratul Coreei.

Washington, 24. Febr. c.

Rusia a adresat puterilor o notă, în care susține, că la Port-Arthur și Chemulpo a vătămât cerințele dreptului internațional. Japonia va răspunde acestei note.

FOITA.

Mărința lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Ioli Vlatcu.

(Urmare)

I.

De mult de mult... pe vremea când duceau feciorii cu sila la cătănie, trăiau într'un sat la poalele unui munte doi frați Petru și Pavel Natului.

Tatăl lor fusese omul cel mai bogat din tot satul și când muri lăsă fiilor sei o avere foarte mare precum și un nume bun și cinstit.

Petru era cel mai mare; el era mai mare cu vre o 10 ani ca Pavel, dar' era de 10 ori mai rău decât Pavel. Cărmuirea averii era la Petru în mână, el făcea ce voia cu averea rămasă de tatăl lor. Era un om rău și foarte

viclean, avea o fire crudă ca un tigr și o căutătură sâlbatică și răutăcioasă, ca o pisică. Glasul lui încă-l ajuta să fie om fioros, fiindcă avea un glas gros și aspru și nîcînd nu-l auzea nimenea vorbind blînd și așezat ca alți oameni, ci numai răstit și apăsător.

Pavel din contră, nu sîmîna întru nimic cu frate-sau Petru. Poate-că pentru ce era era mai mic și era silit să asculte poruncile aspre ale fratelui seu el era mai moale și mai așezat de fire. Privirea lui era tristă și miloasă întocmai ca a unui orfan. Afară de aceea el era foarte bun la inimă și era blînd și așezat la glas și la vorbă, dar' însă era foarte tăcut și gînditor.

Petru era căsătorit de mult și avea și un copilăș ca de vre o 4 ani, cu numele Vasilica. Femeia lui Petru încă își însușise firea cea rea a lui Petru și așa amîndoi era într'o formă de răi și de vicleni.

Pavel rămase numai de 15 ani, când muri tatăl lui și așa rămase sub îngrijirea fratelui seu mai mare, care îngrijire nu era vrednică nici de un servitor necum de un frate.

Cînd muri tatăl lor, el zise că se rămîna Petru să îngrijească de avere, fiindcă el era mai mare și știa mai bine rîndul lucrului ca Pavel.

Petru în curînd își și arătă ghiarele răutății sale cătră Pavel. El vrîu să-și arete lui Pavel că el e mai mare și ca frate și ca stăpîn; îl punea totdeauna la lucrul cel mai greu și îi da mîncarea cea mai rea și încă nici aceea în măsură cuvenită și la timpul seu, așa că bietul Pavel era mai mult flămînd ca sătul, mai mult trist și supărat ca cu voie bună, cu un cuvînt era mai mult mort decît viu.

Bietul Pavel răbda cu supunere toate răutățile fratelui seu. Știa el, că trebuie să vină și pentru el alte timpuri mai bune, cînd se nu fie supus nimînui; de aceea nu avea nici-odată vorbe de sfadă cu Petru, ci cînd era frate-său mai mînios și mai crîncen, el tăcea și nu zicea nimic, ci își isprăvea îngîndurat și trist lucrul seu.

(Va urma).

Niuefuvang, 28 Febr. c.

Guvernatorul Alexeiev și statul maior și-a mutat reședința în Karbin, în lăuntru Mangiuriei.

Londra, Febr. 23 c.

Foaia Times e informată, că Japonezii au în Coreea trei corpuri de armată. Ei înaintază prin Soeul spre mează-noapte.

DIN LUME.

Răscoala Herreriilor.

În săptămâna trecută au venit puține știri despre răscoala Herreriilor din colonia germană din Africa de mează zi apus. Se vede însă, că răscoala continuă, de oare-ce telegrame sosite în Europa vestesc, că Herrerii răsculați au sâvârșit mari cruzimi față de Europeni. Intre altele au omorât doi dirigători și au stîrpit cu totul 30 de familii germane.

Nemții sub comanda locotenentului Schultze au avut în 8 l. c., o luptă cu Herrerii la Thumans. Herrerii au fost bătuti, perzînd 10 oameni și luându li-se multe vite. Asemenea a fost o ciocnire la Amatori.

O telegramă mai nouă, sosită la Berlin vestește, că cu prilejul noii răscoale dela Windhuk au fost uciși 86 Europeni și 14 Negri.

Din Macedonia.

Față de știrile alarmante, ce s'au răspândit săptămîna trecută despre răscoala din Macedonia și Albania, ocărnuirea turcească a adresat o notă puterilor, în care le face cunoscut, că știrile au fost exagerate (mărite), și că răscoala Albanezilor e aproape potolită, ear' conducătorii ei vor fi pedepsiți. În Geacova, cuibul răscoalei, sînt adunate 25 de batalioane de oaste regulată turcească.

Despre lupta dela Gudșe din 16 l. c. se zice în notă, că banda bulgară a pierdut 10 oameni și că Turcilor le-au căzut în mîni arme, bombe și chipie, cu inscripția: Libertate sau moarte!

Din Alba-Iulia.

— De-ale meseriașilor —

— 10 Febr. c.

»Reuniunea de cetire și cîntări a meseriașilor și economilor din »Alba-Iulia« 'și-a ținut adunarea generală la 7 Febr. 1904 în localul casinei sale. Ca punct de căpetenie era la ordinea zilei alegerea de vice-președinte, la care post cu toții căutam o persoană destoinică și capabilă de lucru, care se poată fi bun ajutor dlui protopop gr.-or. din loc, nu de mult ales de președinte al reuniunii, dl Ioan Teculescu, asigurându-se astfel Reuniunii conducerea și întărindu-se în inimile tuturor speranța, că cauza meseriașilor din acest centru istoric românesc, se poată fi mișcată din loc.

Făcîndu-se alegerea prin votare secretă, cu majoritate mare a fost ales de vice-președinte harnicul învățător din loc, dl Ioan Pampu, care prin zelul și ținuta sa deamă 'și-a câștigat simpatia tuturor. Alegerea 'i-s'a făcut cunoscută prin o delegațiune de 8 meseriași, trimisă de adunarea generală sub conducerea secretarului reuniunii.

Scriu acestea nu se fac elogiuri nimănui, ci cu dorul ca se servească de momente și pentru cei cari nu cunosc împrejurările noastre locale, că simpa-

tia membrilor reuniunii către dl Pampu (întemeietorul reuniunii) s'a îndoit prin faptul, că vîzîndu-și opera sa la început amenințată de unele certe interne, în loc de a-și căuta partid, a preferit a se retrage dela Reuniune.

Și eată că cel-ce iubește pacea și progresul, pace și merite seceră.

Făcutu-s'a pacea și în sînul Reuniunii, grație norocului de a vedea în fruntea ei pe dl Ioan Teculescu, protopop gr.-or., care, ajutat de stima generală și de poziția socială, a știut face pace și a știut stîrni însuflețire în jurul cauzei. Ear' rodul păcii și al însuflețirii, progresul se va vedea în curînd.

E vorba de un mare număr de meseriași dintr'un centru istoric românesc, cu un jur curat românesc, care clasă însemnată de oameni, în toate privințele trebuie sprijinită și ridicată, ca o punte puternică între clasa de jos și cea de sus.

Avis celor chemați!

Un membru.

Conferența

învățătorilor români greco-catolici din tractul Bistriței.

— Raport special. —

Bistrița, la 5 Febr. n.

În urma nenumăratelor ordinațiuni, cari de cari mai severe, sosite dela cărmuitorii acestei bîntuite țeri, toți acei cărora le zace sa inimă soarta școalelor noastre, s'au pus pe gînduri... Fiecare își zicea în inima sa, că nîcînd nu au bătut atîtea vînturi năprasnice asupra școalelor noastre, ca în aceste timpuri de grea încercare. Toată lumea cu adevărate cugete și simțiri românești e îngrijită, dar' cu deosebire învățătorimea noastră ca cea mai interesată în cauză nu știe că pe ce cale ar afla modalități pentru a evita eventualele neplăceri cu urmări funeste pentru ei și școalele în cari muncesc vîrsînd sudori crîncene. Sosesec zilnic ordinațiuni, cari chiar și pe cei cu sângele rece, încă îi sormonesc din elementul lor. Vîd că nu e glumă, și că porunca e poruncă, care trebuie să se îplinească. Și le-ar împlini cu plăcere, dacă ar ști modalitățile, pentru a încunjura eventualele odii. Învățătorimea a început să se miște, căci este sigură, că nime nu e mai competentă de-a se ajuta, ca ea pe ea. Așa și învățătorii din tractul Bistriței, sub conducerea șefului lor tractual a m. on. domn Gerasim Domide, au ținut o conferință în 4 Febr. în localul școalei elementare române gr.-cat. din Bistrița, la care pe lîngă toți învățătorii din tract a luat parte și întreagă preoție, precum și mai mulți învățători din tractul Bethleanului, Budacului-rom. și Vicariat.

La 10 ore s'au ținut prin învățătorii locali Theodor A. Bogdan și Iuliu Chita două prelegeri de probă, după metoda lui Schullerus. Prin aceste prelegeri, — model s'a arătat modul de purcedere al acestui nou metod.

Învățătorii s'au convins că prin acest metod se ajunge pe deplin la scop. S'a constatat că învățătorii fo-

losîndu-se de acest metod cu o deosebită ușurință pot satisface dorinței celor dela cărma țerii, căci școlarii învață limba ungurească, cu o mai mare ușurință ca până acum.

La sfîrșitul prelegerilor, dl protopop salutînd pe membrii conferinței, îndeamnă învățătorimea de-a lucra cu aceeași cunoștință și rîvnă cu care și în alte timpuri de grea încercare, cu o deosebită abnegațiune munciau antecesorii nostri. Insistă de a se introduce manualele de Popoviciu-Schullerus, cu atît mai vîrtos ca și sub-inspectorul regesc din loc, cu ocaziunii visitațiunii școlare ținute în 21 și 23 Ian. a. c. la aceasta școală a fost foarte mulțumit, și cu deosebire cu progresul făcut în limba maghiară pe baza acestui metod a fost peste așteptare îndestulit. Propune ca totodată cu introducerea acestor manualele să se procure și tabelele necesare, după-ce numai așa se poate face progresul recerut.

Cetește apoi o nouă ordinațiune ministerială, prin care li-se detrag și respective li-se țin în suspens ajutorul de stat dela 6 școale din comitatul Bistrița-Năsăud, pe basă că nu s'a făcut progresul așteptat în limba maghiară.

Mai comunică că li-s'a trimis spre decopiere »ordul orelor« aprobat de forurile competente.

Se propune a se face un plan pentru școalele repetiționale-economice, cu facerea căruia se însărcinează domnii: Theodor A. Bogdan, Gavril Hordoan, Vasile Baci, Grigore Taloș și Emil Bartoș.

În urmă după desbaterea mai multor obiecte de o mai puțină importanță, conferința s'a ridicat, și a urmat banchetul la care bine ne-am petrecut dimpreună cu

—tab.—

Producție în Corbu.

Giurgeu, în Februarie c.

Deși cam târziu, dar' totuși am aflat de consult a da publicității decurgerea și rezultatul petrecerii populare sau a opincarilor Români din comuna Corbu (Holló) în protopopiatul Giurgeului în Săcuime, care s'a ținut în seara de Bobotează 1904, în localul școalei gr. cat. din Corbu.

Astfel de petreceri acum se repetă în ziua de Bobotează mai de mulți ani, și totdeauna în folosul școalei, nîci-odată nu a rămas fără rezultatul cuvenit și dorit atît moral cît și material. Aceste petreceri au fost aranjate de vechiul învățător din Corbu și preotul, cari un pătrar de veac au trăit în buna înțelegere cu poporul, a făcut mult pentru binele și folosul bisericii și a școalei din aceasta comună. Firește la toate acestea se poate ajunge numai dacă învățătorul și preotul își câștigă încrederea poporului, precum acești din Corbu 'și-au câștigat-o.

Să venim la ziua de 19 Ianuarie st. n. 1904, pe cînd au fost invitați opincarii mai ales din Corbu și Tulgeșiu la o petrecere, care a avut să se înceapă la 6 ore, și încă era zis în invitări, că se va ține și o producțiune teatrală țărănească, ca pe cei invitați 'i-a făcut să li-se impară mult tare până se vor începe cele puse în invitări, că ei nu știau ce e teatru, fără numai unii de pe nume; — la alte petreceri de până acum învățătorul se mai produc cu băieții de școală cu dia-

loguri, dialoguri și cu declamări, — acum însă cu teatru, ce la popor era lucru necunoscut. Vechiul și vrednicul de laudă învățător și acum ca și de altă dată înainte de petrecere a chemat la sine tineretul din comună și le a dat povești și învățături părintești, că cum se se poarte în tot locul, ca ei și acum ca și de altă dată să fie de bună pildă altora.

A voit învățătorul să arete la popor că ce e teatru, pentru aceea prin o nepregetată osteneală a făcut bina și cortina după toată forma, și-a introdus pe diletanți într-o atâta cât prin producțiunea lor a stors dela poporul present o bucurie și o lungă aplaudare. Mulți de pe acum zic, că de ar mai veni odată Boboteaza să ne mai petrecem odată bine și să mai vedem ceva frumos. Chiar și cei din jur cari au luat odată parte la petrecerile acestea din Corbu, abia așteaptă să mai fie chemați, că dacă unele necazuri grele nu-i împedecă nu lipsesc.

Îți creștea inima când îi vedeai pe toți cari de cari prezentându-se îmbrăcați în vestimente mai sărbătorești, cugetai că toți sunt trecuți prin școala bune cuviințe și a hărniciei. Când era pe la miezul nopții nu puteai da crezământ ochilor când îi vedeai pe Români opincari cum se întrunesc cu toții la o masă comună, împodobită cu tot felul de mâncări pregătite de însași Româncuțele noastre, vinul încă nu a lipsit, și-și petreceau și se ospătau la olaltă, ca și când ar fi fost o singură familie. Nu a lipsit dintre dînșii nici puțina inteligență română din loc și Tulgeșiu și un domn din România, cari prin aceea, că nu s'au ținut măriți de popor, au înălțat inimile poporului opincar mult, încât ar fi dorit să nu mai treacă aceasta noapte. Să fi auzit cântece populare din gura opincarilor. Pe lângă câștigul moral s'a mai bucurat poporul român din Corbu și de un venit frumos material dela aceasta petrecere și anume de un venit curat de 57 cor. 40 bani, cari s'au adăus la fondul școlii.

Nu voesc prin acestea a zice, că doară Corbenii au făcut virtute cine știe cât de mare, fără voesc a arăta că ei sunt conștii de chemarea lor, și cei ce sunt puși în fruntea poporului își împlinesc datorința și încă cu un devotament nespus, firește că buna înțelegere și armonie nu lipsește, când e vorba de binele obștei nu unul mai mare și altul mai tare, fără prin înțelegere sunt una, ceea-ce eu din inimă recomand și doresc să fie în fiecare comună românească, adică buna înțelegere dintre preot, învățător și popor să nu lipsească, căci atunci mult bine și folos pot aduce obștei românești.

Ego.

De pe valea Arieșului*).

— 17 Ianuarie c.

Binecuvântate de D-zeu sunt comunele, dăruite cu învățători harnici și deștepți. Sunt unii, cari nu dau atențiune cuvenită învățătorilor și cari în un mod ce nu li-s'ar cuveni zic: »Quem dii oderunt, pedagogum fecerunt«, adică: »pe cine l-a urit D-zeu, l-a făcut învățător«. Unii ca acestia însă greșesc de multe-ori și oare cei mai mulți din cei-ce o zic aceasta nu își aduc aminte că în primul rând, ceea-ce sunt au să o mulțumească învățătorilor? Nu își aduc aminte, că învățătorul a fost acela, care l-a introdus în primele cunoștințe, acela, care prima oară le-a arătat calea cea adevărată, pe care înaintând a ajuns

a fi ceea-ce sunt. Căci eu cred că nimenia nu este, care să nu aibă lipsă de învățător și care dintr-una să înceapă a studia în gimnas sau la alte școli mai înalte.

Las și cred, că vor fi și de acei învățători, cari poate numai numele de învățător îl poartă, fără să-și îndeplinească datorința așa după-cum se cade sau fără de-a-și îndeplini misiunea de »luminători ai poporului« cum le mai zic învățătorilor. În schimb însă sunt unii învățători, cari cu zel neobosit, cu conștiință curată și cu o adevărată abnegațiune de sine satisfac chemării lor și lucră pentru luminarea și deșteptarea poporului. Un astfel de învățător e și dl Michail Găzdaș, vrednicul învățător din Poiana-Arieșului, care prin purtare, prin împlinirea acurată a datorinței d-sale și prin deosebitele producțiuni ce le-a dat în decursul alor 5 ani de când e în Poiana, și-a câștigat simpatia tuturor oamenilor de prinprejur. Să nu creadă cineva că doar din ceva interes o fac aceasta, nu, fără îmi țin oare-cum de datorință, a da în public numele acestui sîrguincios învățător, care prin producțiunile ce le dă, nu urmărește alt scop decât să se deștepte poporul și să-l lumineze. Căci eu sunt de firma convingere că învățătorii, cari dau astfel de producțiuni, fie acelea teatrale fie de altă natură, nu numai de aceea le dau, ca prin aceasta să se mândrească ci pentru-ca poporul viind în atingere cu oamenii inteligenți să învețe dela aceștia deosebite lucruri, referească-se acelea la purtare sau la altceva, ce se ține de regula de buna cuviință și prin aceea să se cultive. Dar' pentru-ca un învățător să poată face acestea, să recere ca el să fie în bună înțelegere cu poporenii și ca aceștia din urmă să aibă aplicare spre tot ce e bun și frumos. La locul acesta trebuie să amintesc și aceea, că poporenii din comuna mai sus amintită sunt oameni, cărora le place și au aplicare spre tot ce e bun și frumos și cari urmând și de aici încolo sfatul bravului învățător, să vor deștepta din ce în ce, vor înainta tot mai mult în cultură și vor ajunge a cunoaște pe deplin, cât de folositori sunt neamului nostru învățătorii harnici. Nu-mi este însă scopul, a arăta multe faloase, ce le aduc învățătorii harnici poporului, ci a face un scurt raport despre »producțiunea teatrală împreună cu joc« ce s'a aranjat în Poiana în 8 Ian. 1904, adică a doua zi de Crăciun seara.

S'a predat două piese teatrale: »Implește despletește« de Alexi, și »Ruga dela Chiseteu« de Vulcan. Înainte de-a se începe însă teatrul a cântat corul în două voci, niște poezii bine alese și bine executate, având armonie deplină și tact precis. Corul a fost condus și instruit de învățătorul, care nu cruță nici o osteneală, ci stând în fruntea poporului îl îndeamnă la înaintare și căruia i-se cuvine laudă.

Laudă li-se cuvine și bravilor și harnicilor coriști, cari s'au distins cu mare dibăcie.

Au fost apoi două perorări una: poezia »Ideal« perorată de fetița Susana Rus și »Țiganul« anecdotă perorată

de Lazăr Pogăcean, un mic băiat să zic așa mai numai cât o mânășă și care cu toate acestea prin ținuta lui, prin modularea tonului, a pus în mirare pe cei de față. După aceste a urmat teatrul. Dintre diletanți, ca cei dintâi distinși amintesc pe Iosif Pogăcean, Aurelia Maxim, Mărioara Deac, Ileana Hodrea, Romul Florea. Dintre aceștia însă prin purtarea și aflarea mai măiestoasă sau achitat Iosif Pogăcean și Aurelia Maxim, cari merită toată lauda.

O mare bucurie au simțit părinții coriștilor și totodată a diletanților, ba mai pe sus înșiși diletanții, văzându-și rolul muncii însutit răscumpărat, atât materialicește cât mai mult moralicește. Îți era mai mare dragul să vezi pe bină pe membrii corului plug. rom. ca și când aici ar fi fost crescuți.

Deși sunt plugari, prin iscusința în ale predării numai cinste și laudă au câștigat.

Laudă li-se cuvine tuturor coriștilor și coristelor și totodată diletanților, că sunt rîvnitori spre învățatură. Laudă celui-ce s'a ostent și să ostenește spre a scoate pe poporenii săi din amorțeală. Și de aici încolo să fie harnici coriști și diletanți, să fie cu ascultare față de cel-ce le voiește binele, căci așa vor putea apoi înainta.

La această producțiune, publicul a fost în număr foarte mare, voind oare-cum a arăta și prin aceasta, cât de mult știe prețul, pe cei-ce prin învățatură voiesc a le arăta lucruri frumoase.

După finirea programului a urmat joc. Primul joc a fost »hora«, jucată de diletanți. Îți era mai mare dragul să privești la jocurile frumoase, cari au durat până în zori. Când m'am despărțat de aici, ziceam în mine: »Să-race Române, dăruit ești dela D-zeu cu multe însușiri frumoase, numai conducătorii îți lipsesc«. Străbunii noștri cu arma în mână câștigau glorie și făceau vitejii, noi însă cu știința și cu arta să arătăm lumii că suntem vii.

V. Mur.

Dela teatru.

Sâmbătă seara s'a dat piesa: »Preciosa« în beneficiul d-rei Flora Leopold. Piesa aceasta e luată din viața evului mediu din Spania. Teatrul a fost bine cercetat; piesa pe lângă câteva »pech«-uri mai mici încă a succes. Beneficianta a căpătat buchete și flori.

Una din cele mai dragălașe operete mai nou e fără îndoială opereta: »Das süsse Mädel«, care s'a dat Marți seara. Puține operete sunt de acelea, cărora mai bine li e imprimat spiritul vienez, atât de comic și cu umor, pe care marele Strauss l-a caracterizat mai cu succes în opereta lui: »Die Fledermaus«. Rolul prim l-a avut noul tenorist Robert Sturm și Paula Seidner; dl Sturm n'a putut bine cânta fiind încă tot răgușit; cu atâta mai cu grație a reprezentat Seidner pe Lola Winter; în rolul ei a și stîrnit multe aplause. Bună impresie a făcut Kurza cu jocul ei natural. Rîsete homerice a stîrnit Pistol prin mimica și comicul lui iresistibil. Mercuri seara s'a dat a treia oară frumoasa operă a dlui Hermann Kirchner: »Viola«.

Glg.

*) Întârziată din lipsă de loc.

PARTEA ECONOMICĂ.

Industria mătăsăritului.

(Urmare și fine).

Cine a urmărit cu băgare de seamă mersul economiei în anul 1902, a putut vedea ce daune însemnate a făcut înghețul și agriculturii și pomăritului. Cu deosebire aceasta din urmă a suferit mai mult. Și dacă alte ramuri economice au fost atinse unele mai mult, ear' altele mai puțin de îngheț, nici cultura vermicilor de mătăsă n'a putut fi cruțată, de oare-ce aceea e și mai gingașă ca acelea.

În anul trecut chiar și lucrătoarele de prin fabricile de tors, au putut să câștige mai mult, ca în anii de mai înainte. Astfel, pe când în anul 1901 s'a plătit pentru torsul de mătăsă numai 1.448 805 coroane, pe atunci în anul 1902 s'a plătit 1.538.283 cor. Așadar' cu aproape 100.000 de cor. mai mult.

Torsul mătăsii se deprinde la noi în cinci fabrici mai mari, cari toate au dat rezultate mulțumitoare. Din cauza aceasta apoi ministrul de agricultură a și decis, ca să se mai înființeze încă două fabrici pentru tors.

Cele mai vechi fabrici de felul acesta sunt, cea dela Panciova și cea dela Újvidék, după cari urmează cea dela Tolna, în cari se torc numai păpușile cele mai puțin dezvoltate. Aci se deprind de regulă și viitorii directori ai fabricilor de tors, cari apoi în urma praxeii lor, se trimit în străinătate pentru îmbulzeala cunoștințelor câștigate.

Fabrica de tors dela Győr a ținut-o cu arândă până acum firma Rodmër Muralt din Zürich, care apoi abdicând, îndată 'și-au aflat mai mulți concurenți spte a o lua în arândă. Ministrul de agricultură însă a oferit arândă firmei din Covenness Dumas-Martin, care mai bine ca de o sută de ani se ocupă cu aceasta măiestrie și astfel a ajuns la un bun renume prin producțiunile sale de mătăsă.

În anul 1902 s'a înființat fabrica de tors dela Comarom, care totodată

e și cea mai mare din toată țeara. Abea cât s'a edificat și aceasta și s'a și prezentat renumita firmă din Londra Henkell Du Buisson et comp., ca să 'i-se deie în arândă. Firmele străine adecă știu foarte bine ce prețuiesc asemenea fabrici și ce mare bogăție e ascunsă în cultura vermicilor de mătăsă.

Pentru anul 1903 s'a decis edificarea unei fabrici pentru torsul mătăsă în Lugoj, ear' pentru anul 1904 la Mohaciu. Pe eea dintâiu o cere în arândă firma Paruzza, ear' pe cea de a doua Amphoux și comp., care stă în legătură cu vestita firmă 'din Lion a lui Chabrieres Morel și comp.

Ofertele firmelor străine pentru arândarea fabricilor de torsul mătăsii, sunt o dovadă, că deși industria mătăsăritului la noi abea a început a se desvolta numai acum de câțiva ani, totuși îi suride un viitor strălucit. De acest viitor se vor bucura apoi nu numai cultivătorii vermicilor de mătăsă, ci și lucrătorii și lucrătoarele aplicați în acelea, cari pot câștiga la olaltă 150.000 cor. pe an.

Mătasa toarsă apoi aici acasă la noi e mai prețioasă și devine și pentru publicul cel mare, care o întrebuințează mai ieftină, ca cea importantă din țeri străine sau ca când s'ar vinde păpușile vermicilor de mătăsă fabricilor străine ca să le toarcă și apoi să ni-le aducă ca mătăsă gata, de oare-ce în asemenea casuri trebuie să se mai plătească și transportul mărfurilor și proviziunea agenților.

Îmbulzeala firmelor străine la arândarea fabricilor noastre pentru torsul mătăsii mai vine și de acolo, că păpușele vermicilor nostri de mătăsă, precum și mătasa toarsă din acelea s'au adeverit, că sunt mai bune ca pe alte locuri, din care cauză apoi mătasa produsă la noi și face mare concurență celorlalte produse străine de mătăsă.

Din cele de mai sus s'a putut convinge ori-și-cine, că industria mătăsăritului, care astăzi se deprinde numai pe ici-colea, peste vre-o câțiva ani o să ajungă, ca să fie prețuită și deprinsă pretutindenea, ca unul dintre cele mai însemnate ramuri laterale ale economiei noastre.

Ca nici economii nostri să nu prea rămână înderțul altora, ar fi tare de dorit, ca fiecare să-și plantează în curtea sau grădina sa și câțiva frăgari, cu frunzele cărora, după-cum se știe se nutresc vermii de mătăsă, ca astfel la timpul de lipsă, să se poată ocupa apoi cu succes și cu cultura vermicilor de mătăsă.

Ioan Georgescu.

Bivolul.

Naturaliștii numesc bivol un animal prea cunoscut, de obârșie din Asia, care se găsește răspândit astăzi în toată Europa.

Acest nume e mult mai întins, căci el îmbrățișează un grup întreg al familiei boilor, grupul bivoliilor, care coprinde mai multe soiuri asiatice și africane.

Cum se știe, bivolul are fruntea bombată, largă între coarne, care sunt îndreptate înapoi. Țițele bivoliței în loc de a fi așezate în patrat ca la vacă, sunt așezate în curmeziș.

În zoologie se cunosc 5 specii de bivoli: Bos cafer sau bivolul dela Capul de bună speranță, care se găsește în această localitate și în lăuntrul Africii; bivolul din Sudan, trăiește în Sudan și în partea occidentală a Africii; bivolul ordinar (de rând) care se găsește în Asia și în Europa. Este tocmai soiul de care ne ocupăm; bivolul arni din Asia cu coarnele încrucișate; în fine bivolul uriaș, locuiește în pădurile Indiei.

Bivolul e de mult înblânzit și supus omului, se întrebuințează în lucrările de agricultură având părul alb sau negru.

Bivolul nostru de casă are picioarele groase și scurte, corpul greoiu, capul mare, botul drept și îngust, nasul larg, coarnele sunt îndreptate înapoi și sunt de culoare neagră precum e și culoarea unghiilor și a părului. Perii de pe corpul bivoliului sunt rari, foarte deși însă pe frunte. Genunchii și fluierile picioarelor sunt câte-odată îmbrăcate cu peri lungi și încrețiți.

Sunt și bivoli albi; d. p. la Fundenii-Gherassii (România) este o turmă de bivoli albi de toată frumusețea.

Mărimea bivoliului variază puțin; e aproape egală cu a unui bou ordinar. Bivolul e stângaci în mers. Când aleargă întinde botul, ca cum ar vrea să miroase; vocea lui se deosebesc mult de a bouului. Cu toată înfățișarea sa greoaie, bivolul este un animal foarte prețios

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Ursul dela mează-noapte la stupul cu miere a Fiilor soarelui

sau

Răsboiul ruso-japonez.

— Humorescă. —

De Ai-hao-val.

Vecinic să fie pomenit fiertatul meu tată, vestit cântăreț bisericesc de legea drept credincioasă răsăriteană, că multe lucruri frumoase și folositoare mai știa spune. Eram bățându de 11—12 ani și în fiecare seară a postului Nașterii lui Christos, după-ce învățam din cea carte latinească, la care tatăl meu se pricepea mai bine decât tinerul meu profesor cu cilindru, ochelari de aur și papuci de lac, cumpărați dela Jidovi, mă așezam alături de tatălui meu lângă cuptor. Aici la căldură și la flacărele focului, ce vesele se jucau

pe sub plat, bătrânul meu tată își isprăvea cea din urmă lucrare a zilei. Avându-și în dreapta un sac sdravăn, de vr'o câteva ferdele plin cu tului de cucuruz, tatăl meu sta călare pe o scândură așezată preste un ciubăr mare, în care cădeau boanele de cucuruz sfărimate cu ajutorul cuțitoei înfipte în capătul scândurei. Seară de seară în întreg postul Crăciunului se îndeletnicia tatăl meu cu sfărmatul cucuruzului.

Prin lucrarea sa urmăria două scopuri. De o parte se cruțau lemnele, folosindu-se cocenii la foc; de alta cheltueala ce ar fi avut-o cu muncitorii luați pentru sfărmierea cucuruzului, căci mașini de treerat pe atunci nu erau.

Apoi mai erau și alte vremuri pe atunci. Domnia cea mare, petrecerile sgomotoase cu muzică, cu șampanier de prin hotelele de azi luminate cu »lichicitate« și împodobite cu mese de marmoră, în colțul cărora rare-ori vezi doi domni români șezând la olaltă, nu erau. Ear' postul Crăciunului și al Paștilor erau m. lungi ca astăzi. Căci din fasole cu

zamă, fasole freată pe deasupra cu ceapă prăjită în ulei, varză acră, mămăligă, moare, crumpene cu ulei de simburi de bostan și cu ceapă, nu te slăbiau cele șase săptămâni ale Crăciunului sau șapte al Paresimilor. Chiar și pe cei bolnavi cu greu îi deslegau talmăcitorii și îndreptătorii sfințelor canoane bisericesti. Atunci posteau toți, și țeranii și domnii și nu știau ce's boalele de stomac, nici de »Karlisbad«, unde în fiecare an merg sute de mii de domni să-și vindece stomacurile hăbucite de prea multa mâncare, nu se făcea pomenire.

Deși nu's tare departe de noi, dar', Doamne, bune mai erau vremurile acele, când »potoroanca« și »dutca de aramă« aveau trecere și preț mai mare decât »coroana de argint« de azi.

Ei, era altă lume: postul era post și dulcele dulce adevărat!

Dar' să-mi continui povestea.

Pe când bătrânul meu sfărma aproape cu sporul unei mașini de treerat de azi, fără a-și primejdi mână sau degetele, eu îmi

prin serviciile, care ni le aduce și pe care în realitate ni le dă. Puterea lui e mult mai mare decât a boilor nostri.

Carnea bivoliței se prețuește mai puțin și se vinde mai ieftin. Laptele bivoliței e de calitate bună. Sunt rase de bivolițe bune de lapte și foarte renumite. De și bivolița e de o natură nesimțitoare, se irită cu toate aceste foarte lesne, și e primejdios să avem de a face cu el. Pus la jug, nu e nici de cum rău. Pentru a conduce pe cei răi li se pune câte un inel pe nas. Bivolilor le place să se scalde în apă. Fiind în apropierea unui tâu sau mocirle, bivoliții înjuțați dau năvală să se scalde fără să poți a-ți opri. Ei stau de voe afundați în apă ceasuri și zile întregi, lăsând afară numai nasurile.

Bivolițele se țin la noi mai cu seamă pentru lapte. Celor ce țin bivolițe le recomandăm să facă curățenie în grajduri; altfel laptele bivoliței capătă un miros neplăcut. Untul de bivoliță e albicios, moale, spumos și lipicios; mirosul fin al untului de vacă îi lipsește. Cu toate acestea e căutat și în piață se vinde mai scump ca cel de vacă.

Laptele de bivoliță e gustos și foarte nutritiv, plătindu-se în orașe mai scump ca cel de vacă.

Din 12—14 litri lapte de bivoliță dobândim un kilogram de unt.

Din analizele făcute, dosa în unt a laptelui de bivoliță e cuprinsă între 7 și 8 la %.

Dăm analiza (adecă părțile din cari e alcătuit laptele) laptelui de bivoliță în asemănare cu cel de vacă

	Lapte de bivoliță	Lapte de vacă
Apă	82.52	87.25
Unt	7.45	3.50
Caseină	4.50	3.90
Zăhar de lapte	4.42	4.60
Cenușe	0.71	0.76
Total	100.00	100.00

Vara bivolițele petrec la pășune. În cursul lunilor de iarnă recomandăm să se dea hrană:

Unei bivolițe de lapte	Viteșilor de bivoliță de la 1—2 ani
Fân chlgr. 8	6
Paie	2
Coceni 2	2
Sfecle de nutreț 24	6
Sare grame 30	20

Napii porcești, pe lângă sfecle, sunt foarte buni ca hrană pentru bivolițe până ce începe pășunatul. S. P. R.

Despre Ardeal și bogățiile lui.

Cu toții știm, că țerișoara noastră, Ardealul, în al cărui pământ iubit zac astrucate de aproape 18 veacuri osămintele moșilor și strămoșilor nostri, este o țeară muntoasă, una dintre cele mai muntoase țări ale Europei. Dacă înză vom cerceta mai de aproape, cum se înalță și cum se estind munții și dealurile, ce-ți acoper suprafața, vom avea înaintea ochilor nostri o icoană încântătoare, care se deosebește mult de înfățișarea altor țări muntoase. Urându-ne pe valea Murășului sau pe alte văi de-ale riurilor noastre, pe culmea unui deal mai înalt, pe lângă frumoasa priveliște dela poalele lui, vom zări în depărtare la marginea cercului nostru de vedere niște munți puternici, cari pierduți în ceața albăstrie își înalță falnic creștetele lor peste dealurile ce-ți împrejmuesc. Acești munți, cari ni-se arată dintr'un loc spre mează zi, din alt loc spre răsărit sau apus de soare, sunt munții hotarnici ai Ardealului. Dacă am fost cu luare aminte vre-odată la aceasta împrejurare, atunci avem deja un semn, care începe să ne desvăluie icoana sau înfățișarea suprafeței Ardealului. Vedem adecă, că în părțile dinlăuntru ale țării nu avem munți înalți, ci acestia se înșiră pe la granițe. Jur-împrejur, spre mează-noapte și mează zi, spre răsărit și apus, pe cele patru margini ale Ardealului, se întind ca niște ziduri uriașe și aproape nestrăbătute patru șiruri de munți, în cari se află cele mai înalte piscuri ale noastre. Bă șirul dela răsărit are în o parte și un șir secundar, care se întinde alături de el de mează-zi spre mează-noapte și care se numește Arghita. Din aceste șiruri de pe la margini se rămuresc spre lăuntru țării o mulțime de ramuri, cari treptat se tot micșor și se prefac în șiruri de dealuri și coline. Așadar' pe la margini, pe munții hotarnici sunt locurile cele mai sus așezate, ear' de aici spre lăuntru țării tot coborâm și pe la mijloc dăm de locurile cele mai jos așezate, firește în asemănare cu suprafața mărilor. Pe la mijlocul Ardealului se estinde câmpia, care cade departe de munți și unde

nu se află decât dealuri și coline, dar' fără pietri și stânci și fără păduri, ear' prin văile ei se înșiră mai multe lacuri.

Munții de pe la margini se află pe mai multe locuri despărțiți prin niște văi înguste și adânci, prin cari ies de obicei riuri și riulețe din Ardeal, curgând în țările vecine. Văile acestea adânci se numesc, precum știm pasuri. În lăuntru țării printre mulțimea de șiruri de dealuri se află văi, de obicei înguste și udate de riulețe sau păraie. Șesuri mari nu avem; cari le avem, precum șesul Țării Oltului, al Țării Bârsei, al Țării Hațegului, Pratul lui Traian sau Câmpia Turdei de lângă Arieș, podeiul Ciucului etc. sunt mici, și toate laolaltă luate abia formează $\frac{1}{20}$ parte a întregului teritor.

Așa ni-se înfățișează, în trăsuri mari și generale, suprafața Ardealului. El în întregul lui este un mare podeiu, care se află mai sus așezat decât țările vecine, ce-l înconjoară, precum e România și Ungaria. Aceasta se știe dela măsurile de înălțime, dar' ne putem încredința despre aceasta și prin următoarele: Dacă călătorim dinspre Ungaria sau România în Ardeal, când ne apropiem și intrăm în Ardeal vom vedea cu ochii, că mereu suim, ear' munții hotarnici priviți din România sau țeara ungurească ne apar cu mult mai înalți, ca tot acei munți priviți din lăuntru Ardealului. Că Ardealul este mai sus așezat, ne arată și apele. Toate apele cari isvoresc în Ardeal, curg afară din el, în țările vecine, semn, că acele sunt mai joase, decât văile țării noastre. Astfel după măsurări se știe, că văile noastre, cari au înălțime mijlocie, sunt cu 1100 de urme mai sus așezate decât valea Tisei și cu 1200—1300 de urme mai sus decât șesul dunărean al României. În asemănare cu suprafața mării, avem și mai mari înălțimi. Punctul cel mai înalt al Ardealului este vârful Negoiului, anume Negoiul mare în munții Făgărașului, având o înălțime de 2536 metri. Punctul cel mai jos așezat este la Zam, unde Murășul părăsește hotarul patriei noastre și intră în Țeara ungurească. Acest loc se află la o înălțime de 167 m. peste suprafața mării. Aceasta este înălțimea unui deal

clădeam turnuri înalte din coceni ce-ți arunca.

— Ei, dacă ai isprăvit cu învățatul, te poți și juca, fătul meu, dar' înainte de toate cartea! La aceea ai tu să sfârșim, îmi zicea bunul meu tată. Apoi își urma vorba: Eu muncesc ziua și noaptea, numai ca să vă câștig, să vă cresc, să se aleagă oameni din voi, căci vai, greu se trăiește astăzi!

Vorbele bătrânului meu erau frumoase și înțelepte. Le ascultam cu plăcere, dar' lucram și la turnul meu de coceni, care ajunse la înălțimea cuptorului. Și mă bucuram mult de turnul meu și în mulțumirea mea sufletească strigai tatălui meu să-l privească! Cum tatăl meu sta cu capul plecat spre ciubăr, voind să privească înapoi, ca să-ți vadă turnul, mișcă blăstămata de scândură, se lovî de turn și — vai! munca mea de o jumătate de oră se prăbuși.

— Eaca, o pățiși ca aceia, cari cheltuesc o viață întreagă ca să zidească palaturi pe năsip — fu răspunsul bătrânului meu la fața supărată ce i-o făcui.

— Las' nu te necăji pentru nimica,

adaose tatăl meu, că-ți povestesc eu niște lucruri mari, cari o să se întâmple. Eu nu le voi ajunge, căci mulți ani sunt numai dela 1848, când Ungurii la »Dealul Furcilor« băteau cetatea Belgradului cu tunurile și de când Rușii cu sutele și miile zăceau bolnavi de choleră pe sub cetate.

Tu și alții de vîrsta ta le veți vedea împlinindu-se.

Am un călindar vechiu, așa cu potcoave, moștenit dela tatăl meu, adecă, dela bunul tâu. În el sunt scrise multe prorocii. L-am cetit adese-ori și spre mirarea mea multe lucruri prevestite s'au întîmplat de când sunt eu în viață. S'a arătat prorocita stea cu coadă, choleră, ciumă, cutremur de pământ, bătaii mari între împărați și alte celea. Așa se spune că o fi un războiu înfricoșat între Ftanțuzi și Burcuși, adecă Pruși și nu mult după aceea un alt războiu între împăratul turcesc și cel rusesc, din care Țarul numai cu ajutorul Românilor va putea ieși biruitor. . .

La auzul minunatei cărți a tatălui meu imi trecu supărarea pentru turnul meu de

coceni dărîmat. Ah, războaie mari, acele trebuie că sunt frumoase, căci îmi aduceam aminte de războaiele din poveștile auzite ca copil despre împăratul, Galbin, Vînet, Roșu; despre fiul de împărat Cenușotca, Pipăruș și alți nesdravani. . .

Tatăl meu era încă în vîrstă și prorociile călindarului de o sută de ani începeau să se îplinească. Războiul cu Francezii și Pruișii s'a isprăvit în 1871 cu îngrînchiarea Franciei, a unei țări frumoase și bogate, ai cărei locuitori sînt de un sînge cu Românii. (Va urma).

Și bătut, și la răcoare!

Părvu pleacă la cetate
Ca să dea pe Ion la lege,
Căci l-a netezit pe spate
Cu vre-o câteva ciomege. . .

Și cum cere judecătă
Pentru jalba lui ferbinte,
Domnul jude chiamă 'ndată
Și pe Ion, să stea 'nainte.

destul de mare, așa, că dacă ne închipuim, că marea Adriatică ar ajunge tot în înălțimea ei de acum până la Zam, Zamul față de mare s'ar părea că e pe virful unui deal, ear' apa Murșului ar cădea jos în mare, ca de pe virful unui deal înalt. Celelalte văi ale noastre sunt și mai sus așezate până la 800 de metri, astfel, că față de mare, după-cum zice Kővári »chiar și văile noastre sunt virfuri de dealuri«.

Astfel de poziție are Ardealul, pe o întindere de 54.000 km. sau 950 miluri □.

Și pe acest loc, alcătuit astfel, mâna atotputernică a lui Dumnezeu a așezat atâtea frumuseți, atâtea minuni și rarități ale naturii, încât aproape nu-i găsești părechea. Ori încotro vei pleca prin Ardeal, în ori-care parte îți vei îndrepta pasul rătăcitor, în toate părțile vei găsi lucruri de-ale naturii de admirat, regiuni și priveliști, cari te încântă și te răpesc. La fiecare cotitură de râu, de pe virful fiecărui deal sau colnic, pe dealuri și pe văi, pe munți și pe șesuri, ochiul uimit va zări frumuseți și priveliști ademenitoare. Ici dai cu ochii de o vale plăcută cu un riuleț, care mină roatele unei mori, cu sunetul ei plăcut: eată o icoană câmpenească, idilică; colo vei da de un părau puternic de munte, care se aruncă cu zuzet peste un părete de stâncă, formând o cădere de apă lărmuitoare; în altă parte găsești stânci uriașe, pleșuve, brăzdate de puhoaie, cari stau ca niște sentinele uriașe și mărețe la marginea văii; de pe cutare virf de deal ochiul se va adânci în privirea șesului dela poale, împoporat cu sate și udat de riulețe arginții, apoi vei da de munți puternici, de chei și stânci prăpăstioase, de peșteri, cari se afundă în adâncimile pământului, de păduri uriașe, în care ursul trăiește liber ca un stăpân ș. a.

Toate acestea, munți și șesuri, dealuri și văi, riuri, păraie și lacuri, stânci prăpăstioase, căderi de ape, strimtori sau chei, peșteri și altele asemenea lor, schimbându-se mereu una cu alta în o neorînduială poetică, alcătuiesc frumuseți nenumărate, icoane cari te ademenesc și adese te pun în uimire. În adevăr Ardealul este o mare carte a

naturei, plină de fel de fel de icoane frumoase și n'ai decât să întorci foile acestei cărți, ca ele să 'ți-se înfățișeze în toată frumusețea lor.

Noi ardelenii trecem adese-ori nepăsători pe lângă aceste frumuseți, le băgăm puțin în seamă și aceasta provine de acolo, că noi crescuți de copii mici printre ele, ne dedăm cu privirea și înfățișarea lor; pentru noi acestea sunt lucruri de toate zilele și numai atunci le ducem dorul, când suntem departe de sinul țării, în străinătate, când umblăm prin alte țări, unde înzadar căutăm grămădite la un loc atâtea odoare încântătoare. Pe noi nu ne uimește cutare priveliște fără seamăn, pe când străinii, cari vin întâiu în Ardeal, sunt uimiți și încântați la tot pasul de cele-ce le ved cu ochii.

Moțul la poalele Detunatei, își paște liniștit caprele și se miră când vede, că vin să admire stâncile lui, călători din țări depărtate, Nemți și Englezi. Ba în naivitatea lui merge așa de departe, încât îi judecă pe acestia de-a nu fi în toată firea, de fac ei atâtea amar de cale pentru-ca să-i cerceteze munții și stâncile lui. El nu știe, că o stâncă măreață, o minune a naturii, cum e Detunata, nu se găsește în întrecaga Europă și trebuie să mergi până în Scoția, la peștera lui Fingal, ca să dai de stâlpi de basalt, cari au asemenea cu stâlpii Detunatei noastre!

(Va urma).

Silvestru Moldovan.

Adunarea generală

„Reuniunii române de înmormântare din Bistrița“.

— Raport special —

— 7 Faur n.

Nime nu știe cât bine și câtă mângâierea aduc cu sine întru adevăr binecuvântatele reuniuni de înmormântare, decât numai cei cercați de soarte, în momente de grea încercare merg cu cartea de membru la cassarul reuniunii ca să ridice competența statutară după cel răpusat.

Neîndurătoarea moarte cu coasa-i nemiloasă seceră pe neașteptate tatăl din sinul familiei și fiu din brațele părinților iubitori. Cu toții ne presupunem că în ce poziție desperată se află cei loviți de soarte. Au durerea sufletului, dar' pe lângă aceea mai au și grijile de-ale materialului, căci moartea de multe-ori nu ne află la casă nici o păra chioară. Trebuie părale și părale nu-s de-ai scormoni pământul.

De aceea fruntașii noștri pentru a ușura în câtva starea desperată a celor loviți de soarte, au înființat reuniunii pentru a da ajutoare în cas de moarte.

Ca și în alte locuri așa și aici fruntașii noștri înainte de aceasta cu 5 ani au pus basa unei reuniunii de înmormântare.

Aceasta reuniune azi în 7 Febr. 'și-a ținut în salele școalei elementare române gr.-cat. din loc a cincea adunare generală, la care au luat parte un mare număr de membri.

Conform programului la orele 2 după-ameazi prin o frumoasă vorbire

rostită de spectatul domn Dr. Gavril Tripon, s'a deschis adunarea. După aceea în comisiunea verificatoare sau ales domnii: Theodor A. Bogdan, Ioan Oloieriu și Ioan Horhondariu.

S'a cetit raportul cassariului, al comisiunii revisuitoare și al direcțiunii de pe anul de gestiune 1903.

Din aceste rapoarte sa constatat, că direcțiunea a ținut 11 ședințe, în cari s'au rezolvat mai multe lucruri curente.

Reuniunea în permanență are 600 membri, dintre cari au trecut la cele vecinice 8, după casuri de moarte celor competenți li-s'a solvit suma de 1030 cor. ear' locurile vacante s'au ocupat cu alții dintre cei prenotați.

În anul 1902 s'a încheiat bilanțul cu suma de 9941 cor. 01 b.; ear' în anul acesta cu suma de 11.534 cor. 86 bani; prin urmare cu un creșcă-ment de 1593 cor. 85 bani.

Mai notez și unele poziții din »Bilanțul general«, din care se constată ca reuniunea dela înființarea ei au avut următoarele întrate:

a) tacsă de înscriere dela 723 membri 1821 cor. 96 bani.

b) tacsă dela 36.835 solviri după 66 casuri de moarte a 52 bani: 19.154 cor. 20 bani.

c) interese după capitalul depus 1787 cor. 43 bani.

Cu totul s'a încasat 22.713 cor. 59 bani.

S'au solvit:

a) competența statutară după cele 66 casuri de moarte 7613 cor.

b) Tot felul de spese și competențe statutare 3565 cor. 73 bani. sald cu 31 Dec. 1902 11.534 cor. 86 bani.

Afară de suma de 11.534 cor. 86 bani, reuniunea mai are încă și unele pretensiuni mai mici dela membrii rămași în restanță, apoi mai are două dulapuri, protocoale, tipărituri, sigile etc.

După cetirea rapoartelor membrii reuniunii primesc toate rapoartele și votează absolutoriul necesar.

În sfârșit desbătându-se și unele lucruri de o mai puțină importanță, adunarea se ridică depărtându-se fiecare cu convingerea, că reuniunile de înmormântare sunt un dar dela D-zeu pentru oamenii sêraci.

Români înființați reuniuni de înmormântare.

—tab.—

Din vitejiile grănițelor români.

— După o sută de ani. —

Poesie eroică despre vitejiile regimentului al 2-lea românesc de grăniță și ale regimentului 50 al marelui duce de Baden, compusă la recercarea colonelului baron Potiers de Escheles

de **Basilin Moțu Dîmbul Bașlota.**

(Urmare și fine.

La Freispach și la Thalbach

Gem dușmanii: vai și ah!

Căci Moțu, Grama Viteazul,

Rup Francezilor grumazul,

La Schwiegerhein înc'odat'

Ca la Wolfung lângă sat,

Ittul, Carp și Jarda-i bat.

La Limburg și Bingenwald

Dat'am un viteaz asalt,

Și venind apoi degrabă

Badea Ion al lui Culaie,

Judele, răstit întreabă:

— »Dreptu-i, că 'i-ai dat bătaie?«

— »Drept, mă rog domniei tale«,

Zice Ion, »i am dat vre-o două,

Când venea hoțiș pe cale

Ca să-mi fure niște ouă«.

Judele stă, chibzuiește,

Ia o carte de pe masă

Și-apoi cătră Ion grăiește:

— »Dumneata poți merge-acasă«.

Ear' pe Părvu cel cu price

Judele 'mi-'l ia de mână:

— »Paragraful nostru zice

Să te 'nchid pe o săptămână«.

Seărpinându se în ceafă

Ceme Părvu la 'nchisoare:

— »Măi al naibii palagrafull

Și bătut... și la răcoare!«

Dr. Al. Vasile.

La Strassburg și Weissenburg
De din zori până-n amurg,
Călian, Devan și-Andrat
Ca lei 'mi-s'au luptat,
Archiducele Carol
Recunoaște-onoarea lor;
Chiar și principele Reuss,
Comandant în Goritza,
Nu se 'ndură a nega
Că falanga românească
Poartă steaua vitejească,
Căci în lupte crunte mari,
Stau ca falnicii stejari
Privind moartea cu dispreț,
Căci sânt dintr'un neam măreț.

Dup'atâtea lupte crunte,
Bravii grănițeri de munte
Primesc vestea 'mpărătească
Ca se se mai odihnească,
Cătră casă se pornească.
Dar' aci puțin au stat,
Căci al Franței împărat
Vrând ca se se mai lătească,
Numele se 'și-'l mărească,
Răsboiu nou a declarat
Bunului nostru 'mpărat.
'Și-au pornit, mări, pornit,
Pe drum lung în asfințit
Până-'n țările nemțești
Cetele grănițerești,
Ca se bată pe Murat
Și pe francul împărat.
Și d'aci pân' la Warschau
Românii poruncă-aveau
Sub ghinărar Branovaț,
Ca se bată, se sdrobească
Armia cea polonească,
Ce sub Ponjadow-ky sta,
Cu Austria lupta
Pe moarte, pe vitejie
La Resin colo-n câmpie,
La Sulkow-ka Wola, eată
Ce mai chip de mândră ceată,
Sub Gatterburg dă năvală
Și pe Poloni 'mi-'i țesală
'Mi-'i păruie, Doamne feri,
Cum știu bravii grănițeri.

La opt-sute doisprezece,
Toți luptau cu sânge rece,
Ear' la patruzeci și șase
Au plecat voinici de-acasă,
Căci aveau doar' de luptat
Pentru tron și împărat.

Tot așa eram Români
Și la patruzeci-și-opt;
Când resmiră din țeară
Isbucnit-a, ei jurară
Steagul lor a-'l apăra,
Jurământul a-'l ținea,
Fără se dea ascultare
La 'ncercare,
De trădare,
Ci se lupte ne-ncetat
Pentru tron și 'mpărat.
Astfel bravii grăniceri
Au pierdut ori ce averi,
Dar' pentru al lor tesaur
Au primit cununi de laur
'Și-au murit cum mor eroi
Cu renume în răsboiu.

Nu trecu mult și în țeară
Vine-o veste ear' de-afară,
Că un rege însemnat
Nou răsboiu a declarat,
Ear' Români grănițeri
Arma 'n mână au luat
Se se lupte pentru stat,
Se se lupte cu trezvie,

Că sânt neam de viță vie.
Dar' această luptă mare,
Luptă mare, cruntă tare
Dela Freda și Pascuali,
Monte vento și pe vale,
Oliosi și Bruciatta
Micșorat-a tare ceata,
Căci în focul luptelor
Grănițerii cad și mor,
Mândra ceată s'a rărit,
Perderi mari a suferit,
Mulți din ei au și perit,
Cade Vlad și Velican,
Sucea, Popa, Popițan,
Căci Români, pui de lei,
S'au luptat ca niște smei;
Cei-ce au rămas în viață
Toți aveau blesuri în față,
Toți aveau pe trup vre-o plagă,
Suvenir pe viața 'ntreagă.
Dară bravii militari,
Sergenti, corporali, gregari
Nici-odată nu s'au dat,
Ci steagul 'l-au apărat
Contra ori căror dușmani,
Peste o sută de ani.

(Publ. de **Dr. Al. V.**)

Știri economice, comer., jurid., industr.

Fabrică de in în comitatul Făgărașului. În Șercaia e în proiect se se întemeieze o fabrică pentru țesături de in. Ministrul de negoț Tallian a scris comitatului, că va sprijini fabrica, dacă se va arăta interes îndestulor față de ea. Fabrica, credem, ar fi spre binele poporului nostru oltean.

Roadă Ungariei în anul 1903. Din datele despre roadă Ungariei din 1903, publicate de oficiul statistic r. ung., ajungem la convingerea, că lărgirea pământului supus cultivei agricole nu numai că nu a încetat, dar' durează încă, și a fost cu deosebire în cei din urmă trei ani foarte considerabilă. Până când în anul 1900 au fost cultivate 21,093,728 jug. în anul trecut a ajuns suprafața teritoriului cultivat la 21,507,527 jug. Cu grâu și cu secară a fost sâmenate în anul trecut 8,013,132, cu orz 1,827,140, cu ovăși 1,787,809, cu pășăioase 57,693, cu cartofi 942,422 cu cucuruz 3,089,566, cu nutreț: mazărice, trifoiu, luțernă 1,543,657 jug.

Resultatul roadei în mări metrice a fost următorul: Grâu de toamnă și de vară 44,077,154, secară de toamnă și de vară 12,028,671, orz 14,059,958, ovăși 12,676,469, cucuruz 34,481,557, cartofi 45,009,884.

Curs de păpușărie. Ministrul de comerț, la întreprinderea camerei industriale și de comerț din Cluj a conces pentru pantofarii din Turda ținerea unui curs de păpușărie pentru croit. Deschiderea cursului a fost în 17 l. c. Cursul se ține în sala școlii fröbeliane. Conducătorul cursului este Draskóczy Bartolomeiu.

FELURIMI.

Despre presa japoneză. Cea dintâiu foaie de zi a ieșit în Japonia la 1872, adică acum 32 ani. De atunci încoace foile și presa (lucrări ieșite în tipar) a luat un însemnat avânt. La 1890 erau 716 foi și reviste, cari se tipăreau în două milioane de exemplare. Afară de aceasta în 1890 au ieșit în tipar 18,720 cărți și broșuri, ear' de atunci s'au sporit și mai mult. La înaintarea presei și produselor de tipar contribuie mult faptul, că hârtia și lucrul e foarte ieftin în Japonia.

CRONICĂ.

„România Jună“. A apărut raportul anual pe 1903 al societății studenților noștri dela școalele înalte din Viena »România Jună«. Eată câteva date din acest raport: Societatea are 45 membri fondatori, 133 membri onorari, 103 membri emeritați, 26 membri ordinari și 1 membru extraordinar. Societatea a ținut 7 ședințe ordinare și 6 social-literare, ear' comitetul a ținut 10 ședințe ordinare. Biblioteca societății constă din 1150 opuri. Avera totală e de 35.885 cor. 32 bani.

Interzicerea spectacolelor în zile de post. Cetim în ziarul »Vremea« (București), că I. P. S. Sa metropolitul-primat al României a făcut demersuri la guvern, pentru ca în prima săptămână a postului mare și în săptămâna patimilor se fie interzise orice spectacole teatrale (representațiuni de teatru, circ, etc). Cu adevărat bun și creștinesc lucru.

Răsvrătire socialistă s'a întâmplat în comuna Sonta (comit. Baci). Socialiștii au voit se ție o adunare, dar' fisolgăbirul 'i-a oprit. Mulțimea atunci a atacat casele notarului, primarului și altor fruntași și numai miliția a putut face rînduială.

— Nebunii socialiste.

Încercare de jefuire. Hoții, cari au jefuit posta Retșagului încă nu s'au aflat și deja un asemenea cas s'a întâmplat în seara de 14 l. c. cu căruța de poștă dintre Bartfa și Svidniț. Niște hoți au oprit trăsura în cale și erau se ucidă și pe cocis, dar' când au voit se o jefuiescă, au auzit ceva sunet și au fugit. Gendarmii îi caută.

Limba slovacă. În adunarea din 17 l. c. a orașului slovac Korpona, membrii slovaci au pretins ca limbă de desbatere limba slovacă, fiind orașul slovac. Primarul a respins cererea. Atunci Slovaci, în număr de nouă, au părăsit sala de ședințe.

Osândă la moarte. Filimon Dan din Ponor în Februarie a tr. a ucis pe Simion Mătioc pe drum dela tîrgul Aiudului spre casă, și 'l-a jefuit de bănișorii ce-'i căpătase pe o păreche de boi. Tribunalul din Turda a osândit pe Dan la moarte prin ștreang, ear' Curia în o ședință din săptămâna trecută a întărit sentința tribunalului. Dan era spaima ținuturilor din jurul Ponorului; fura, jefuia și ucidă fără nici o grijă.

Foc. În 26 Ianuarie c. a ars în comuna Brăzești șura fraților Ioan și Gavrilă Nandra. În șură au ars 27 clăi de grâu, 3 clăi de orz și fîn. Paguba se urcă la 800 cor. Focul s'a iscat din negrije.

Esundarea Crișului-alb. Săptămăra trecută Crișul-alb, umflat de ploii și topirea zăpezii, a eșit din alvie inundând hotarul și comunele dela Mihăleni spre Baia de Criș. În Brad comunicațiunea pe strade se putea face numai călare, ori în trăsuri.

Mulțumită publică. Stimabila d-nă Elena soția st. domn Alexandru Neagoie, notar comunal în Sebeșul-inferior, a dăruit pe seama bisericeii din Valchid două perdele artistice lucrate, pentru înfrumusețarea altarului și a amvonului, pentru care »Reuniunea femeilor române« de aici pe lângă mulțumirile cele mai călduroase, în ședința comitetului de azi a numit pe sus stimabila doamnă de presidentă de onoare a Reuniunii. Anunțul și mulțumirea se aduce prin subscrisul.

Valchid, 15 Febr. c.

Teodor Berza,
paroch gr.-cat.

Episcopul sârb al Timișoarei, George Letic, ales de curând, a fost întărit în postul său. El a depus săptămăna aceasta jurământul înaintea Maiestății Sale. Introducerea se va face pe la mijlocul lui Martie.

Casuri de moarte. Din Seliște am primit trista știre despre răposarea vrednicului învățător de acolo și bun Român, Dumitru A. Mosora. Răposatul și-a împlinit cu mare conștiințioasă postul său de învățător, și afară de aceasta a scris articoli buni și rapoarte în foi, între cari și în „Foaia Poporului”. Scoalele din Seliște au pierdut o putere învățătorescă de frunte, ear' Seliștea și poporul românesc un vrednic și muncitor fiu. Ne alăturăm și noi la jalea familiei și a Seliștenilor și depunem pe mormântul lui o lacrimă de durere și recunoștință.

Corpul învățătoresc din Seliște a dat următorul anunț: Cu inima întristată aducem la cunoștință prietinelor, colegilor și cunoscuților, că iubitul nostru coleg Dumitru A. Mosora, învățător la școalele primare române gr.-or. din Seliște, membru corespondent al secțiunilor literare ale „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, s'a mutat la cele eterne în 9/22 Februarie, 1904 la orele 8 dimineața, în etate de 30 ani; în al 3-lea an al căsătoriei sale și în al 11-lea an de funcțiune învățătorescă, dintre cari al 5-lea la aceste școale, îndeplinți cu mare conștiințioasă și abnegațiune, lăsându-și în cea mai adâncă întristare iubita sa soție, mamă și fiu. Istovitul lui trup s'au înmormântat Mercuri în 11/24 Februarie, la 2 ore d. a. în cimiteriul bisericei mari din Seliște. — Corpul învățătoresc dela școalele primare gr.-or. din Seliște.

— În Timișoara a răposat în 20 Febr. c. proprietarul și redactorul foaiei „Controla”, Ioan V. Barcian, în vârstă de 53 ani. Răposatul de loc din Sebeșul-săsesc, a fost un vechiu ziarist, lucrând mai înainte la foile „Luminătorul” și „Dreptatea” din Timișoara și a stat închis 6 luni în temniță pentru un articol publicat la 1888 în „Luminătorul”.

— În Lucareț (Bănat) a răposat veduva protopopeasă Carolina Gall, mama ilustrului domn Dr. Iosif Gall, fiind în vârstă de 89 ani.

— În 12 Februarie st. n. a. a răposat în Domnul, împărțit cu sfințele taine bunul bătrân, binecuvântatul învățător pensionat Lazăr Bijan, în comuna Corniareva, în al 60-lea an al etății și în al 37-an al funcțiunii de învățător. În mormântarea s'a celebrat Duminecă în 14 Febr. după amiază la 2 ore, însoțit fiind la odihna cea vecinică de un mare număr de locuitori, lăsând în mare doliu soția sa și unicul său fiu, pe învățătorul com. din Voislova-Valea mare, Alexiu Bijan. Fie-i țărîna ușoară și memoria eternă.

Alegere de notar. Ni-se scrie: Cu plăcere aduc la cunoștință că Joi în 18 c. fiind terminul alegerii de notar în cercul notarial al Vidrei, cu aclamație s'a ales Iuliu Christian, notarul substituit de până acum. Dl. protopretor din Câmpeni Dr. Boer Kálmán a dat dovadă că e un om care ține mult la dreptate; de oare ce dintre 9 concurenți a candidat în locul prim pe Iuliu Christian, în locul al II-lea pe un Ungur și în locul al III-lea pe un Neamț. Nici nu gătase bine ca candidarea, când alegătorii din cele trei comune cari alcătuiesc notariatul adevărat: Vidra-de-sus, Vidra-de-jos și Ponorelul, cu aclamație au ales de notar pe primul candidat. Fie sigur că prin aceasta și-a câștigat stima și simpatia nu numai a alegătorilor ci și a întregului popor din acest notariat. Un alegător.

Mari demonstrații socialiste. Dum. în 20 l. c. seara socialiștii au făcut mari demonstrații în Budapesta, spargând cu pietri ferestrele palatului ministerial, a partidului liberal etc. Causa a fost ordinul lui Tisza de-a opri adunările socialiste și confiscarea foaiei socialiste „Népszava”. Demonstrația a sunat guvernului și în deosebi lui Tisza. Poliția a făcut câteva arestări.

Numire. Ministrul c. r. de finanțe comun din Viena a numit pe dl. Ioan Aleman administrator silvic. la direcția districtuală în Sarajevo în rangul al IX-lea ca forestier suprem (Oberförster). Dl. Aleman e ardelean din jurul Sibiuului.

Despre pictura bizantină. Duminecă, în 21 l. c. a ținut dl. asesor Miron E. Cristea o interesantă prelegere publică în sala comitatensă din Sibiu. A vorbit despre pictura bizantină și în legătură cu aceasta despre pictura bisericilor noastre de aici, din România și Bucovina. Prelegerea a fost ascultată de un număr public, domni și doamne, apoi teologi, studenți etc. Dl. Cristea a fost aplaudat și felicitat din partea ascultătorilor.

Înainte. Din Rucăr ni-se scrie: Încă o moșie nemeșească a picat în mâinile Românilor, care odinioară erau muncitorii cu sila pe ea (iobagi). În comuna noastră Rucăr (comitatul Făgăraș) s'a aflat un domn nemeș, Kőntzei, care acum și-a vândut averea cu suma de 48 000 cor. și pe care a luat-o bravi fii ai comunei noastre Rucăr. Cred că aceasta este un indemn bun și pentru alte comune. La noi s'a lărgit tare hotarul fiindcă moșia cumpărată a fost comasată.

Un jubileu. Societatea „Junimea” a tinerilor noștri dela universitatea din Cernăuți, și-a sărbătorit în 9 și 10 Febr. c. jubileul de 25 ani ai ființei sale. Sărbătorile au fost foarte strălucite și însușitoare, ținute cu mare avânt național. Au luat parte la ele mare mulțime de Români din toate părțile Bucovinei, apoi delegații „Ligei culturale” din București, a societății „Petru Maior” din Bpesta etc. S'au ținut discursuri frumoase, doamnele și drele române au prezentat societății un minunat steag tricolor etc.

Despărțământul femeiesc întregitor al „Reuniunii” sodalilor români din Sibiu, precum aflăm, se va întruni Duminecă în 15/28 Februarie c. la ora 3 d. a. în adunare generală extra-ordinară, ce se va ține în localitățile Reuniunii. Sînt invitați toți membrii despărțământului și toți spriginătorii și binevoitorii cauzei clasei noastre de mijloc.

Biblioteca științei generale și practice. În institutul de editură germană Bong & Co, (Berlin W. 57.) apare cu titlul de mai sus un op de mare însemnătate și de folos practic pentru fiecare. El e menit pentru studiu și instrucție privată în ramii de știință principale și în limbi și este compus de Emanuel Müller-Baden, în legătură cu o mulțime de învățați. Cartea apare în broșuri, câte 2 broșuri, pe lună și e împodobită cu frumoase ilustrații. Va aparea în total în 75 broșuri și va fi împodobită cu 1000 de ilustrații, modele, planuri, harte etc. Ca fiecare să și-o poată procura, prețul e foarte mic, broșura cu câte 72 bani. Până acuma au apărut 4 broșuri, de cuprins foarte bogat.

Cântec. Simpatul și vrednicul profesor din Blaj, dl. Emil Sabo, cunoscut și ca bun scriitor, și-a adunat o parte din poeziile sale publicate prin foi și le-a scos în un vol. drăgălaș, cu titlul „Cântec”. Atragem luarea aminte a cetitorilor noștri asupra acestei cărți, despre care vom mai scrie. Prețul 1 cor.

Dusă pe copcă. Societatea „Csángó Magyar Egyesület”, întemeiată în Pesta acum 20 de ani, a hotărât să se desființeze. Societatea a avut de scop aducerea acasă a Ciângailor, și se desființează, din cauză că nu e sprijinită de loc.

Avis. Mulți stimați colegi, cetitori ai „Foi Poporului” și alți oameni mai rugați în anii trecuți, ca să le vîndă altoi de meri, peri și alte soiuri, dar' cu părere de rău le-am răspuns că nu le pot împlini dorința, căci toți altoii au trecut mai înainte. De aceea acum aduc la cunoștință, că cine are lipsă de altoi, de meri bătule, Alexandru Tarul rușilor Csisnădești (tángyer alma) pere aproape 16 soiuri, se mă averseze mai iute. Victor Tutela, învățător în Sz. Csanád.

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali și cercuali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de ori-ce fel, se află în librăria dlui L. Budovski, Sibiu, strada Cisanădiei, nr 27.

Cine își iubește grădina și voeste să aibă cele mai frumoase flori și cele mai bune zarzavaturi (legume), să cumpere semințe dela casa de semințe ces. și reg. de curte Edmund Mauthner, Budapesta, Rottenbiller-gasse 33 care firma la cerere, trimite gratuit preț-curantului ilustrat, de 226 pagini. Acesta conține afară de eminentele semințe cunoscute în întreaga lume, mulțime de noutăți surprinzătoare de legumi și flori.

Acela, care folosește laptele de crasta-veți de C. Balassa de renume universal, veritabil englez și cu totul nestricăcios, — nu va avea în față pistrui, sgrăbunțe, coși, bubițe, pete de ficat și alte necurățenii de ale pielii. Acest mijloc face teintul proaspăt, alb și tineresc. Efectul urmează sigur după 2—3 ungeri. Să fim atenți, ca pe fiecare sticlă să fie vizibil numele „Balassa”. O sticlă cor 2 la aceasta săpun de crastaveți veritabil englez 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani. Să poate căpeta în fiecare farmacie. Expedarea cu posta să face prin farmaciștul C. Balassa, Budapesta Erzsébetfalva. Să ne păzim de imitații.

Producțiuni și petreceri.

In Sibiu.

Sâmbătă seara și-a ținut vrednica „Reuniune” a sodalilor români din Sibiu, petrecerea sa de casă, o convenire plăcută și vială până în sfîrșit. Petrecerea, sau mai bine zis, producția a început-o corul mixt al Reuniunii, cântând două piese, după cari au urmat apoi declamații și alte cântări corale, bine succese. Încheierea a făcut-o corul mixt și o cântare solo. Au declamat cu bun succes d-rele Elena Grindean și Elena Baci și d-nii Nicodim Rusu și Ioan Oprean, ear' dl. Ioan Stanciu a cântat solo de încheiere. Dintre coruri amintim ca succese în deosebi „Dorul meu” și „Neică, neiculică” cântate de corul mixt și „Ce te legeni codrule” cântat de corul de dame. După producție a urmat posta umoristică, aranjată de d-rele Baci, Ciontea, Grindean, Roman și Veza, sub îngrijirea dlui Ioan Apolzan, not. Reuniunii.

Pe la 11 ore s'a început jocul și a ținut cu vioiciune până înspre dimineața. În general petrecerea a fost foarte succesă, procurând oaspeților o noapte plăcută, plină de veselie românească. Reuniunea, în frunte cu preș. dl. Vic. Tordășianu, merită ează cuvinte de laudă.

Rap.

In Gurasada.

— 9 Febr. c.

Tinerimea din Gurasada a aranjat o petrecere populară în 8/21 Februarie. Conducătorul acestei petreceri a fost Ioan Ilca june econom. S'au înțeles cu tinerimea și au făcut petrecerea, care a și reușit. Cu venitul ce va rămănea se va cumpăra cartea „Țeara noastră”, (descrierea Ardealului). Venitul curat e 20 cor., cu 2 cor. se va cumpăra cartea, ear' cu ceialaltă se va face o casă de joc pe vară. Duminecă d. a. am mers toți feciorii la lăutar acasă și de acolo am mers cu toții de-alungul satului intonând versul „Deșteaptă-te Române”. Împodobiți cu trei-colori am ajuns la hotel unde s'au început jocurile: „Bătuta”, „Ardeleana” și „Sărită”, precum și hora în cerc frumos.

Feciorii cari au aranjat petrecerea aceasta sînt următorii: Ioan Ilca, George Grec, Sabin Deheli, Buște Partenie, Teofil Deheli, Partenie Deheli, Iosif Frenț, Mitruț Mihut, Ioan Scurt, Alexandru Buște, fetele: Elena Brinda Catita Grec, Veta Deheli, Veta Costea, Maria Ilca și Saveta Ilca.

L.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. V. orolt. în T. Să va publica, numai pe rînd. Asemenea și obiceiul („clăci”); trimite-l.

Abon. Nr. 765. Cearcă și cu medicina dela Vértess; se vîndă tîneți de îndrumare.

I. Fl. în New-Castle (America). 10 cor. abonamentul; 80 bani 2 Căl. trimise la adresa d-tale în 18 Ian. c.

Ab. nr. 37 (V. G. în M.) A. B. Velchereanu: Velker (u. p. M-Méhes); I. Pop. Reteganul: Reteg Szolnok-Doboka m.) și T. V. Păcățeanu: Szegea (államfogház).

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia” Iosif Marschall.

Ioan Hlavathy,

pantofar Nagyszeben.

Distins la espoziția milenară din Budapesta, 1896.
In 24 Iulie 1900 prin espoziția museului r. u. de
comerciu.

Membru estern al societății pantofarilor din Budapesta,
Recomandă p. t. public propriile sale pro-
ducte escelente de 36 2-3

Ghete de bărbați și de dame
cu prețuri foarte moderate pe lângă serviciu solid.

Miere de stup în floare delicatesă

curată, veritabilă, în sticle de $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ chlgr., chilo-
gramul de miere costă 1 cor. 50 bani., 1 dosă
netto $\frac{1}{2}$ chlgr. de miere costă loco: 5 cor. 70
bani la firma:

Carol Arz, strada Cisnăniei,

și

Franz Hantschel, stupar,
strada Dumbrăvi (Jungenwald nr. 12).

Acesta din urmă espedează cu rambursă: 1
dosă de miere de $\frac{1}{2}$ chlgr. cu 6 cor. 20 bani.
2 sticle elegante à 1 chlgr. 4 coroane; 4 sticle
elegante à $\frac{1}{2}$ chlgr. 4 cor. 80 bani. 27 4-5

— Franco la ori care postă. — Serviciu prompt și solid.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează
imprumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai
ieftine interese, și anume pe termen de 10—70
ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș
precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune,
rugând marcă pentru răspuns. 21 3—

„PECUNIA“

întreprindere de credit
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Eftin de minune!!

395 bucăți cu fl. 1.85.

Un ceas escelent și elegant, cu
garanță că umblă bine și în 24 de ore
numai odată trebuie tras, împreună cu
un lanț aurit; un admirabil ac de cra-
vată cu briliant-simili; un inel aurit
cu piatră imit. pentru domni ori dame;
o garnitură admirabilă, constatătoare din
bumbi de manșete, guler și un piept,
gar. 3%, aur-double, 6 bucăți batiste
de buzunar, gar de in; unelte de scris
elegante de nikel; o etui de eglingă de
toaletă cu un pepten frumos; un săpun
de toaletă aromatic; o carte de notițe
legată; 12 bucăți de bilete artistice a
bărbaților renumiți ai secolului trecut,
72 buc. pene de cancelarie engleze și
încă 290 bucăți diverse, cari sunt folo-
sitoare în casă, sunt gratis.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată
înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 80.

— La cumpărare de două pa-
chete dau gratis un frumos briceag de
buzunar, cu două tășuri. La mai mult
de două pachete de fiecare un astfel de
briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai
decât înderept bani. 38 1-1

Bucăți de modele parisiene sunt totdeauna în deposit.

NOVITĂȚI

● pentru sezonul de primăvară ●

haine de dame, domni și băieți

au sosit în bogat asortiment la

Ludovic Ferencz & Comp.

SIBIU

Strada Cisnădiei 2. (Împăratul Roman),

și rugăm pe onor. p. t. public să binevoiască a cerceta depositul nostru
bogat asortat. Joi, în 31 Martie, Vineri, în 1 April și Sâmbătă, în 2
48 1-4 April închis din cauza sărbătorilor.

— Serviciu strict solid. —

Lemne de foc de fag.

Aducem la cunoștința onor. nostri mușterii, că am început de nou vânzarea
lemnelor noastre de fag, pentru foc și invităm cu toată stima la procurarea acelor.

Lemne de foc de fag.

In blane lungime de 1 metru, fără cărașie

» » » » » cu »

Tăiate lungi și crepate 25 cm. cu cărașie

» scurte și » 20 » » »

$\frac{1}{4}$ stânjin		$\frac{1}{2}$ stânjin		1 stânjin	
Cor.	bani	Cor.	bani	Cor.	bani
4	70	9	—	18	—
5	30	9	80	19	60
5	90	10	80	21	60
6	40	11	80	23	60

Comande primesc d-nii: C. F. Jickeli, trafica mare Piața-mare nr. 12, Wilhelm
Fürst, strada Cisnădiei nr. 16, Andreas Rieger, piața de lemne nr. 3, Iuliu Ballmann,
strada Măcelarilor nr. 36, Gustav Gürtler, strada Gușterii nr. 37, Albert Weisz,
neguțatorie de lemne strada Trei-ștețari nr. 4, Francisc Jahn fil., Piața-mică nr. 31,
Josif Schwartz, strada Turnului (Saggasse) nr. 8, Ioan Schneider, strada Sării nr. 1,
„Concordia“, soc. comercială pe acții, strada Măcelarilor nr. 20, Victor Dressnandt,
strada Cisnădiei nr. 11, cum și biroul ferestrelor cu vapor.

Cu deosebită stimă

37 1-8

Mersing & Lessel.

— Ieftin și aduce fructe bogate! —

Pentru economi și crescători de vite.

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs.
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Tran-
silvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung
rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare
dela espozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numă-
roase scrisori de recunoștință.

și Budapesta. Numă-
roase scrisori de recunoștință.

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra
boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet $\frac{1}{4}$ chlgr. 90 bani, 9 pachete $\frac{1}{2}$ chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Atențiune!

Subscrisul din incidentul apropierei sesonului de primăvară îmi iau voie a face atent p. t public la pălăriile fine românești ce se află la mine gata. Totodată am onoare a face atenți pe p. t. revenzători, că ei primesc marfa cu prețul original.

Sibiiu, Februarie 1904.

Cu deosebită stimă

34 2—3 **Fritz Werner, pălărier.**

— Sibiiu, strada Nouă, 54. —

Cereți numai

FREDIN

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

— Galbin și negru —

Cu deosebire e de recomandat pentru ghetete boxcalf, oscarica, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 4—20

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei senci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârbiurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât se comandeze **Laxbonbons**, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter, 137 8—10
apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

Premiada în 1903 la expozitia industrială Sibiiu, medalia de aur.
1903 la expozitia economică Bistrița și premiu, medalia de argint.

38 1—26

Neguțătorie de mobile.

Îmi iau permisiunea a atrage atențiunea p. t. publicului și proprietarilor de case asupra atelierului meu de

măsărit și deposit de material,

mărit și augmentat considerabil anul trecut, prin ceea-ce sunt în plăcuta poziție a efectui fiecăruia, chiar și comanda cea mai mare, prompt ieftin socotită și din material uscat.

— Mobile ieftine, moderne sunt spre vedere. —

Cu deosebită stimă

Carol Horedt.

Strada Gușteriți 26.

42 1—3

Vânzare de lemn pentru ferestras.

Vânzare de furnir din țară și din esteri.

Espediție de carne, — cârnați și cârnuri afumate.

Șuncă, tinără, cu os, . per Khlg.	1.60
» rotundă fără os . . . »	1.80
» fără slănină . . . »	1.60
Șolduri, rotunde, fără os . . . »	1.50
» nerotunzite » slănină . . . »	1.30
Carre, retezată . . . »	1.50
Carne afumată cu coaste . . . »	1.60
Slănină pentru pâne, grasă . . . »	1.60
» în fâșii, papricată . . . »	1.50
» » afumată . . . »	1.50
Salamă I-a, ung. pro lan. . . »	2 50
la lună 10 h. pro kg. urcare,	
Cârnați de vânat din carne de	
șuncă per kg. »	1 40

Cârnați de Cracovia, tăiat dur »	1 40
» » » fin »	1 40
De Braunschweig . . . »	1 30
Cârnați de Paris (Pariserwurst) »	1 30
» polonezi (Polnische-wurst) . . . »	1 20
Presswurst . . . »	1 10
Cârnați cu aiu . . . »	1 40
» fără » . . . »	1 40
» ardelenesti cu aiu . . . »	1 50
» » fără » . . . »	1 50
» de sardele . . . »	1 30
» » șuncă, neferti »	1 30
» » limbă . . . »	1 30

Mai departe slănină crudă, Bauchflz, unsoare de porc de casă, burlinci, untură de porc, carne proaspătă de porc, tăiați totdeauna proaspet, cu prețurile de zi cele mai ieftine Colli de postă cu rambursă; listă de prețuri la cerere.

2 8—01

Iosif Theil,

fabricant de salamă și cârnuri afumate.

Mediaș (Transilvania).

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, sentite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

încasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 140 8—26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Grăsimea o delătură

repede (gar. nestrăcâos) teia de slăbire a lui Thieles per pachet Cor. 1.75, la 4 pachete franco rambursă) de **Ludwig Thiele, Mannheim.** (Esped. se face farmaciilor austriace. 39 1—12

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul - săseșc: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Se se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 4—

Meghivás.

Az 1898. XXIII. t. cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Nagyszébeni ipari hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, 1904. évi márcz. us hó 13-ik napján d. u. 2 órakor a városház tanácstermében.

rendes közgyűlést

tart, melyre az tagok az alapszabályok 35 § a értelmében meghívotnak.

Naplrend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámadosok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. Netáni indítványok.

1902. évi december hó 31-én volt a szövetkezetnek 99 tagja 182 üzletrészszel, az év folyamán belépett 22 tag 27 üzletrészszel, kilépett 11 tag 52 üzletrészszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Nagyszében, 1903 év december hó 31-ik napján.

41 1—1

Az igazgatóság.

Atelier fotografic Mysz

Sibiu, str. Măcelarilor nr. 6, (în fața cu hotel Meltzer).

Recomandă atelierul seu arangiat în conformitate cu timpul modern pentru confecționare de icoane marite în fotografie și pictură în oleu, precum și pentru tot felul de fotografii.

Prețuri în florini.		bucăți			
		1	3	6	12
Portret format visit	1.20	1.50	2.—	3.—	3.—
Figura întreagă format visit	—	1.—	1.50	2.75	2.75
Format Makart mic	1.50	2.—	3.50	5.50	5.50
Cabinet	1.60	2.50	4.—	7.—	7.—
Makart mare	2.—	3.—	5.—	8.—	8.—
Boudoir	2.50	4.50	7.—	11.—	11.—

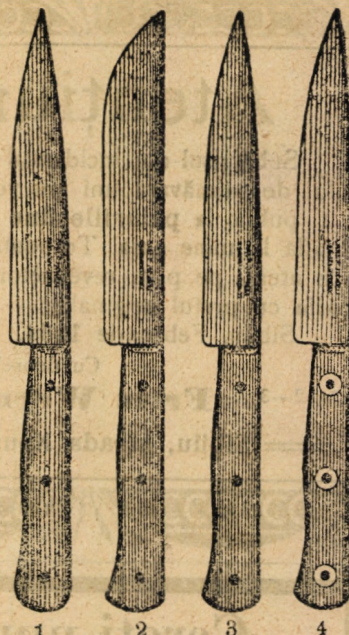
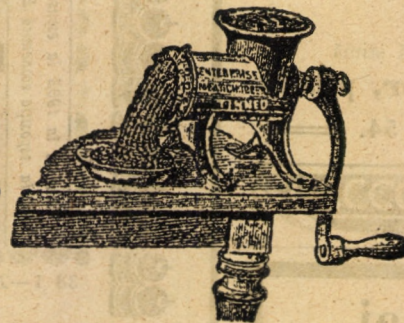
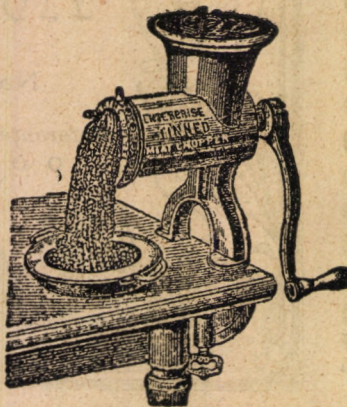
Atrag deosebita atențiune la prețurile ieftine și la esecutarea frumoasă a icoanelor.

Grupe de familii, școală, reuniuni ș. a. se execută cu prețuri extraordinare ieftine.

184 9—10

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane.

Forma: R RR S UU
Mărimea și numirea forme:

Forma: SS U T

R RR S SS U UU T cu roată de învîrtit

taie într'o minută chil.	1/2	3/4	1	1 1/4	1 1/2	1 3/4
1 buc.	Cor. 5.80	7.60	8.80	8.50	13.30	15.80 29.50
Cuțitul siugur	—	—	—	—	—	—
Discul gaurei singur	Cor. 1.30	1.80	1.50	1.50	2.80	2.80 4.20

Cuțite cu garanție pentru toată bucata

	17	19	21 cm.
Fig. 1 Cor.	—	—	—
Fig. 2	—	—	—
Fig. 3	—	—	—
Fig. 4	—	—	—

Fireze mari cu încoșetură (folticoase) cu garanță pentru fiecare bucată.

Lungime:	4	4 1/2	4 3/4	4 5/8	5	5 1/2	6
Lățime A:	115	120	125	130	138	150	155 m m
1 bucată Cor.	1.70	1.90	2.05	2.35	2.65	3.25	4.10
Lățime B:	130	138	145	150	158	165	170 m/m
1 bucată Cor.	2.—	2.20	2.45	2.75	3.—	3.70	4.60

Sape de lemn de formă deosebită, cu garanță pentru fiecare bucată. 8 5—

Carol F. Jikeli, Sibiu

la »Coasa de aur«.

Negutătorie cu vechiu renume, existând de 53 ani.

Hugo Lüdecke

giuvaergiu

Sibiu, Piața-mare.

Cel mai mare deposit de giuvaere, obiecte de podoabă, obiecte de aur și argint de tot soiul. Deposit de fabrică de utensilii bisericești, pentru bisericile gr-orient. și gr-cat. 156 8—10

Reîncuirea și lungirea vieții cu „Electrophor“-ul original de America.

Istrument medical electric vindecător, pentru folosință privată!

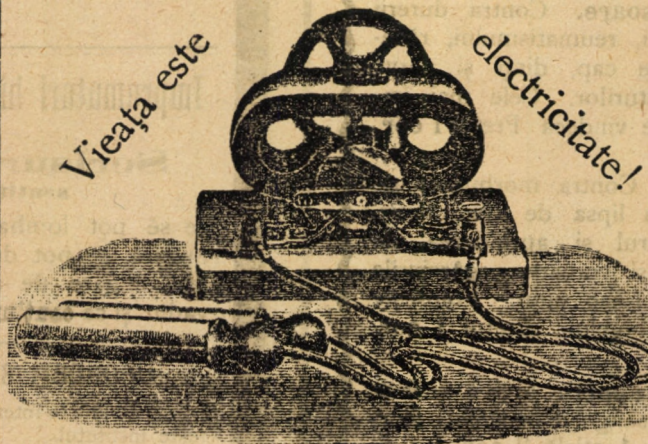
Atrag atențiunea oamenilor cari pătinesc de morburile și sînt slabi, asupra acestui instrument de electricitate și le dau sfatul ca să-l folosească pentru-că:

Elektrophor-ul

întărește nervii, reînoiește sângele, ne redă mintea și simțirile agerite. Asigură lucrarea regulată a sîngelui și nervilor și ne scutește de toate morburile.

Vieța este

electricitate!

Dr. Bourg, vestitul profesor dela facultatea de medicină din Paris astfel s'a declarat despre »Elektrophor«: Un numai mîtricie, reuma, sgîrăciurile, nervii și asth-ma au vindecat'o, acolo unde știința medicilor n'au mai putut ajuta, ci și morburile de nervi, durerile de cap, colica sunetului urechilor, nedormirea, hipocondria dar mai cu seamă au vindecat în mod minunat stricăturile cîinele de auz în vre-o cîteva zile, ba în multe cazuri chiar în cîteva cîsurile.

Morburile femeiești dau aproape vindecare sigură. Ba chiar și femeile în stare binecîventată îl pot folosi cu succes bun.

Nu se strică!

Costă Coroane 10.

Un aparat mai mic pentru oameni mai slabi.

Ține pe vecie!

Costă Coroane 20.

Un aparat întreg pentru vindecarea boalelor învechite.

Trimîțându-se bani înainte ori cu rambursă le espedează îndată reprezentantul din Europa a firmei »Elektrophor Co. Limited«.

AUFFENBERG JÓZSEF, Budapest, Huszár-utca 6.